

ПАЉЕЊЕ ОПШТИНСКЕ ЗГРАДЕ У ИВАЊУ

Срески комитет КПЈ за срез милешевски донео је почетком септембра 1941. године одлуку да се, где год је то могуће, изврши спаљивање општинских зграда по селима и униште архиве како не би служиле окупатору.

Партијска организација у селу Дивцима, која је формирана 10. јуна 1941. године, добила је задатак да спали општинску зграду у Ивању. Бившој ивањској општини припадали су, поред Ивања, и села Кошевине, Дивци, Лучице и Сопотница. Општинска зграда се налазила у Ивању, с десне стране пута Пријепоље — Ивање — Дивци — Сопотница, скоро на самом крају ивањског поља. Партијска организација је одмах приступила извршењу овог задатка. Милутин Дивац, члан Среског комитета КПЈ и секретар партијске ћелије у Дивцима, формирао је групу којој је требало поверити овај први тежи задатак.

Групу су поред Милутина Ј. Дивца, сачињавали: Душан Т. Дивац, члан КПЈ, Војко Ј. Дивац, кандидат за члана КПЈ, Раде Ј. Дивац, Драгутин Ј. Дивац, Војко П. Дивац и Љубо Р. Дивац.

Једне ноћи, крајем септембра 1941. године, око 22 часа почели смо се искупљати на месту званом Колибишта у селу Дивцима. Нико од нас, осим Милутина, није знао ко је све позван. Убрзо се сакупила група од нас седам: тројица браће — Милутин, Драгутин и Раде, њихов брат од стрица Љубо и Војко П. Дивац — сви из Лучица, и ја и Душан, оба из Диваца. Више од половине чланова ове групе били су старрџи људи, сви ожењени осим Љуба, Сви смо били сељаци, осим Милутина, који је био учитељ, и Драгутина који је био службеник.

Самим тим видело се да се спрема нешто важно и врло конспиративно. У овој групи чланова Партије једино није био Драгомир Дивац, ученик осмог разреда гимназије и најмлађи члан Партије. Кад смо се сви скупили, Мршутин је рекао о чему се ради. Објаснио је због чега је потребно да се запали општинска зграда и дао план. Пошто смо сви познавали терен и сви, изузев Љуба, били служили војску, није било тешко схватити задатак. Били смо наоружани пушкама са по десетак метака, Као вођа групе, Милутин је лично преконтролисао муницију и не мало се изнена-

дио кад му је Војко П. Дивац, најстарији од нас, показао пуну војничку торбу муниције. Увек расположен и спреман на шалу, Милутин га је питао:

— Богами, ви мислите да се ја шалим. Ако буде потребно, водићемо је и до зоре! — одговорио му је и обесио торбу преко рамена.

— Муницију треба штедети, сваки метак биће драгоцен — рекао је Милутин.

Пошли смо низ Дивце, прешли речицу Зебуђу и за пет-шест минута већ смо били код општинске зграде у засеоку Долови у Ивању. Раде и ја смо имали задатак да уђемо у зграду кроз прозор са горње стране. Разбили смо стакло и ушли. Одмах смо почели скидати архиву са дрвених сталажа и вадити из столова; све то смо бацали на патос. Писаћу машину, печате, штамбиље и нешто чисте хартије и индига додали смо кроз прозор Милутину. Кад смо све то скинули и повалили, запалили смо хрпу на патосу на средини просторије, али је све то слабо горело. Покушавали смо да некако пламен распалимо, али су дебеле књижурина одолевале ватри. У томе је Војко донео са оближњег гумна два снопа оmlаћене ражи и додао нам кроз прозор. Чим смо их бацили на слабашну ватру на средини просторије, растресити и суви букнули су тако муњевито да смо нас двојица једва успели да искочимо кроз прозор. Зграда је била од дрвене грађе-дизме, са дрвеним кровом, и брзо се претворила у пламен. Ватра се винула високо и обасјала околину тако да се видело као усред дана. У близини, свега око 150 до 200 метара од зграде, била је моба на комишању кукуруза. Ми смо то видели још кад смо дошли, али смо рачунали! да је то за нас погодније, јер је са гумна одјекивала песма и чула се галама, Кад је зграда планула, умукла је песма, галама је престала и народ је почео бежати на све стране. Ми смо једва успели да се неопажено извучемо поред живице пута и уз канал, јер нас је лако неко могао видети и препознати на осветљеном простору.

Група се није вратила у Дивце истим путем којим је и дошла. Скренули смо са ивањског пута лево, уз брдо Мекиш, и за два десетак минута изашли на огољено брдо Омерину које доминира изнад самог Ивања, Одатле смо испалили неколико метака. То смо учинили да би код Ивањаца створили уверење да су зграду запалили неки дошљаци, са стране, јер се тада говорило да су општинску зграду у Песељима запалили неки наоружани људи који су дошли са Златара.

Доле, у Ивању, догоревала је општинска зграда. Још док смо се пели уз брдо Мекиш, видели смо једног човека како са мотком у рукама немоћно облеће око разбуктале зграде. Био је то, како смо касније сазнали, Радојица Дивац, општински деловођа чија се кућа налазила недалеко од зграде у засеоку Долови. Не мало смо се зачудили кад смо пажљрхвије посматрајући приметили да он, уместо да гаси, тарка ватру да остаци боље сагоре.

Пламен се стишавао, ивањско поље је поново обавијао мрак, а ми смо са Омерине пошли путем испод стене Вратање, уз долину Зебуђе, прешли на леву страну ове речице и вратили се у току ноћи својим кућама у Дивцима и Лучицама.

Паљење општинске зграде у Ивању, као прва организована акција коју је спровела партијска ћелија у Дивцима, имало је веома повољне ефекте за развој народноослободилачког покрета у овом делу општине Пријегорје.

Војко ДИВАЦ